

Lovforslag nr. L 57. Fremsat den 27. oktober 1999 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel

(Ændring af forsikringsordningen for private arbejdsgivere og forsikringsordningen for selvstændige, ændring af beskæftigelseskravet over for arbejdsgivere samt udvidelse af den fleksible barselorlov)

§ 1

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 632 af 22. juli 1997, som ændret senest ved lov nr. 393 af 2. juni 1999, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 1, nr. 1, og i stk. 2, ændres »13 uger« til: »8 uger«.

2. I § 3, stk. 1, nr. 2, og i stk. 2, ændres »120 timer« til: »74 timer«.

3. § 16 a, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Genoptagelse af arbejdet efter fødslen medfører, at retten til dagpenge bortfalder i resten af orlovsperioden. Genoptages arbejdet i mindre omfang efter de to første uger efter fødslen, bortfalder retten til dagpenge dog kun for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Faderen kan også i de to første uger efter fødslen genoptage arbejdet i mindre omfang med den virkning, at retten til dagpenge kun bortfalder for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Der ydes nedsatte dagpenge for de dage, hvor arbejdet er genoptaget delvis.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

4. § 16 a, stk. 4, der bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. For adoptionsøgende, der er berettiget til dagpenge efter § 14, medfører genoptagelse af arbejdet efter modtagelsen af barnet, at retten til dagpenge bortfalder for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Der ydes nedsatte dagpenge for de dage, hvor arbejdet er genoptaget delvis. Det samme gælder ved deltagelse i fagpolitisk arbejde eller undervisning og lignende med erhvervsmæssigt formål.«

5. I § 16 a, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 1-3«.

6. I § 27, stk. 1, 2. pkt., ændres »50 pct.« til: »70 pct.«

7. I § 29, stk. 1, ændres »40 pct.« til: »55 pct.« og »66,6 pct.« til: »85 pct.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2000. Bestemmelserne i § 1, nr. 1 og nr. 2 har virkning for sygdomstilfælde, der indtræffer 1. januar 2000 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er et led i de politiske forhandlinger om finansloven for år 2000.

Forslaget indebærer en forhøjelse af dækningsprocenterne henholdsvis i forsikringsordningen for mindre private arbejdsgivere og i forsikringsordningen for selvstændige, d.v.s. det statslige tilskud til ordningerne reduceres. Der vil dog fortsat være statslige tilskud til forsikringsordningerne. Forhøjelsen gælder også for allerede forsikrede.

Forslaget medfører endvidere, at beskæftigelseskravet i forhold til aktuel arbejdsgiver nedsættes.

Endelig foreslås det at gøre reglerne om barseldagpenge mere fleksible således, at det vil være muligt at genoptage arbejdet i mindre omfang også i de første 14 uger af barselperioden uden at retten til dagpenge bortfalder. Som følge af, at moderen efter lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v. har en pligt til fravær i to uger efter fødslen, vil moderen først efter de to første uger efter fødslen kunne genoptage arbejdet i mindre omfang uden at retten til dagpenge bortfalder. Faderen kan derimod godt genoptage arbejdet i de to uger i 14-ugersperioden uden at retten til dagpenge bortfalder.

Der vil samtidig med forhøjelsen af dækningsprocenten i forsikringsordningen for mindre private arbejdsgivere blive ændret i bekendtgørelsen om dagpenge ved sygdom eller fødsel, således at en arbejdsgiver kan få udeladt lønudgiften for ansatte for hvem, der er indgået en § 28-aftale. Dette har betydning såvel for muligheden for at tilmelde sig ordningen som for beregningen af præmien. Denne ændring vil isoleret set betyde en lempelse for arbejdsgivere, der beskæftiger kronisk syge. Efter den gældende lovgivning udelades arbejdsgivernes lønudgifter til personer i jobtræning og fleksjob. Forhøjelsen af dækningsprocenten vil derfor ikke påvirke arbejdsgivernes tilskyndelse til at beskæftige svage grupper og tage ledige i jobtræning.

Administrative konsekvenser for det offentlige

Nedsættelsen af beskæftigelseskravet hos den aktuelle arbejdsgiver skønnes at medføre en administrativ lettelse for kommunerne forårsaget af et mindre fald i antallet af sygedagpengesager, der skal behandles.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Nedsættelsen af beskæftigelseskravet hos den aktuelle arbejdsgiver skønnes at medføre en statslig mindredgift på 108,4 mill. kr. i år 2000 og 109,3 mill. kr. årligt (pl-2000) fra år 2001 og fremefter. Mindredgiften omfatter effekten af, at beskæftigelseskravet nedsættes for både private og offentlige arbejdsgivere. Lempelsen af reglerne om genoptagelse af arbejdet under barselorlov skønnes at medføre en statslig mindredgift på 10,0 mill. kr. årligt (pl-2000). Ændringen af forsikringsordningen for private arbejdsgivere skønnes at medføre en statslig mindredgift på 104,0 mill. kr. årligt (pl-2000) og ændringen i forsikringsordningen for selvstændige skønnes at medføre en statslig mindredgift på 40,4 mill. kr. årligt (pl-2000). Samlet skønnes lovforslaget at medføre en statslig mindredgift på 262,8 mill. kr. i år 2000 (pl-2000) og 263,7 mill. kr. årligt (pl-2000) fra år 2001 og fremefter. Hertil kommer merudgifter i Den Sociale Ankestyrelse på 600.000 kr. i 1999 til information og på 150.000 kr. i 2000 til omberegning.

De økonomiske og administrative konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Nedsættelsen af beskæftigelseskravet hos den aktuelle arbejdsgiver vedrører sygefraværet i de to første uger (arbejdsgiverperioden). Ændringen er ikke begrænset til en bestemt gruppe af arbejdsgivere, men vil påvirke de arbejdsgivere, hvor de sygemeldte ansatte har været beskæftiget hos den pågældende arbejdsgiver i over 8 uger og 74 timer men under 13 uger og 120 timer.

Nedsættelsen af beskæftigelseskravet hos den aktuelle arbejdsgiver skønnes at medføre en merudgift for

erhvervslivet svarende til den statslige mindredgift på 108,4 mill. kr. i år 2000 og 109,3 mill. kr. årligt (pl-2000) fra år 2001 og fremefter. Merudgiften omfatter den del af lønudbetalingen i de to første sygdomsuger, svarende til dagpengebeløbet, som arbejdsgiveren ikke som hidtil kan få refunderet af kommunen.

De administrative konsekvenser for erhvervslivet afhænger af, hvilken praksis arbejdsgiverne hidtil har haft ved udbetaling af løn eller dagpenge under sygdom. Hvis arbejdsgiveren hidtil har betalt løn under sygdom med refusion af dagpengebeløbet fra kommunen, skal arbejdsgiverne med ændringen ikke anmode om refusion fra kommunen, hvilket skønnes at medføre ubetydelige administrative lettelser. Hvis det hidtil har været kommunen, der udbetalte dagpenge direkte til den ansatte, skal arbejdsgiveren med ændringen udbetale dagpenge til den ansatte frem for at stoppe lønudbetalingen, hvilket ikke skønnes at medføre administrative byrder eller lettelser. Ændringen skønnes på baggrund heraf ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Ændringen af forsikringsordningen for private mindre arbejdsgivere og ændringen af forsikringsordningen for selvstændige skønnes at medføre en merudgift for de forsikrede mindre arbejdsgivere og de forsikrede selvstændige svarende til den statslige mindredgift på henholdsvis 104,0 mill. kr. og 40,4 mill. kr. årligt (pl-2000). Ændringen vil påvirke samtlige forsikringstagere i de to forsikringsordninger, der pr. 1. januar 1999 omfattede ca. 40.000 private mindre arbejdsgivere og ca. 100.000 selvstændige. Merudgiften omfatter en forhøjelse af dækningsprocenten i begge forsikringsordninger og dermed en forhøjelse af præmieindbetalingen fra forsikringstagerne. Ændringen skønnes ikke at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser/ Mindredgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Statslig mindredgift på 252,8 mill. kr. i år 2000 og 253,7 mill. kr. årligt fra år 2001 og fremefter f.s.a. sygedagpenge og 10 mill. kr. årligt f.s.a. barseldagpenge. Statslige merudgifter på 600.000 kr. i 1999 til information og på 150.000 kr. i 2000 til omberegning.	-
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	-	-
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	-	Merudgift for erhvervslivet på 252,8 mill. kr. i år 2000 og 253,7 mill. kr. årligt derefter
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Miljømæssige konsekvenser	-	-
Administrative konsekvenser for borgerne	-	-
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Efter forslaget skal lønmodtagere, som ikke får ud-

betalt fuld løn under sygdom, have ret til dagpenge fra deres arbejdsgiver, når de har været ansat i de sidste 8 uger før fraværet hos den pågældende arbejdsgiver og i denne periode har været beskæftiget hos denne i 74

timer mod i dag i henholdsvis 13 uger og 120 timer. Forslaget vil således medvirke til, at arbejdsgivernes forpligtelse til at udbetale sygedagpenge indtræder på et tidligere tidspunkt i ansættelsen end efter gældende regler.

Til nr. 3 til 5

Efter de gældende regler indebærer enhver genoptagelse af arbejdet inden for de første 14 uger efter fødslen, at udbetalingen af barseldagpenge bortfalder i den resterende del af 14-ugers perioden efter fødslen. Baggrunden for denne regel skyldes et ønske om især at beskytte moderen fra et pres fra arbejdsgiverne om at genoptage arbejdet. På baggrund fra henvendelser fra nybagte forældre vurderes det imidlertid, at der er et ønske om større fleksibilitet med hensyn til genoptagelse af arbejdet i barselorloven. Dette skal bl.a. ses i lyset af de udvidede muligheder for hjemmearbejdspladser.

Det foreslås derfor at ændre reglerne, således at genoptagelse af arbejdet i mindre omfang i 14 ugersperioden ikke medfører, at retten til barseldagpenge bortfalder i den resterende del perioden. En sådan regel svarer til den gældende regel i perioden efter 14 uger efter fødslen. Som følge af, at moderen efter lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v. har en pligt til fravær i to uger efter fødslen, vil moderen først efter de to første uger efter fødslen kunne genoptage arbejdet i mindre omfang uden at retten til dagpenge bortfalder. Faderen kan derimod godt genoptage arbejdet i de to uger i 14-ugersperioden uden at retten til dagpenge bortfalder. Efter forslaget skal dagpengene alene bortfalde for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Der ydes nedsatte dagpenge de dage, hvor arbejdet genoptages delvis.

Til nr. 6

Efter gældende regler har mindre private arbejdsgivere (arbejdsgivere med lønsum, der p.t. er op til 4,8 mill. kr.) mulighed for at tegne en forsikring i Den Sociale Ankestyrelse, som giver arbejdsgiveren ret til at få refunderet de sygedagpenge, som arbejdsgiveren har udbetalt til de ansatte i de 2 første uger af den ansattes sygefravær. Kommunen kan dog ikke udbetale et højere beløb i refusion end det beløb, som kommunen selv kunne have udbetalt til den sygemeldte lønmodtager. De samlede præmier til forsikringen fast-

sættes efter de gældende regler således, at de dækker 50 pct. af udgifterne til ordningen. Staten afholder de øvrige 50 pct. af udgifterne.

Arbejdsgiverens dækningsprocent foreslås forhøjet til 70 pct., således at staten for fremtiden skal afholde 30 pct. af udgifterne til forsikringsordningen.

Der vil samtidig blive ændret i § 62 i bekendtgørelse om dagpenge ved sygdom eller fødsel, således at en arbejdsgiver, ved beregningen af lønsummen efter § 27, kan udelade den del af lønsummen, der vedrører ansatte, for hvem, der er indgået en § 28-aftale. Efter den gældende lovgivning har mindre arbejdsgivere, der beskæftiger personer ansat i fleksjob samt personer ansat i jobtræning med løntilskud, denne mulighed.

Til nr. 7

Efter de gældende regler kan personer, der har indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, sikre sig sygedagpenge fra kommunen i de første 2 uger af sygeperioden ved at tilmelde sig forsikringsordningen for selvstændige erhvervsdrivende i Den Sociale Ankestyrelse. De samlede præmier fastsættes således, at de skønnes at dække 40 pct. af udgifterne, hvis der er sikret dagpenge fra 3. fraværsdag og 66,6 pct. af udgifterne, hvis der er sikret dagpenge fra 1. fraværsdag. I denne forsikringsordning er statens tilskud således henholdsvis 60 pct. og 33,4 pct.

De selvstændiges dækningsprocenter foreslås forhøjet til henholdsvis 55 pct. og 85 pct., således at staten herefter skal afholde h.h.v. 45 pct. og 15 pct. af udgifterne.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2000. Dog foreslås en overgangsregel, hvorefter bestemmelserne i § 1, nr. 1 og nr. 2 har virkning for sygdomstilfælde, der indtræffer denne dato eller senere. Det betyder, at den sygemeldte fortsat har ret til sygedagpenge fra kommunen efter 1. januar 2000 i de tilfælde, hvor 1. hele fraværsdag ligger før 1. januar 2000 og sygemeldte på dette tidspunkt alene opfylder betingelserne i dagpengelovens § 4. Kommunen fortsætter således i disse tilfælde dagpengeudbetalingen, selvom den sygemeldte opfylder betingelsen i § 3 den 1. januar 2000.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 3. Lønmodtagere, som ikke får udbetalt fuld løn under sygdom, har ret til dagpenge fra arbejdsgiveren, hvis de

- 1) har været ansat i de sidste 13 uger før fraværet hos den pågældende arbejdsgiver og
- 2) i denne periode har været beskæftiget hos arbejdsgiveren i mindst 120 timer.

Stk. 2. Har lønmodtageren tidligere været beskæftiget hos den nuværende arbejdsgiver, og udgør den samlede beskæftigelse hos denne mindst 120 timer inden for de sidste 13 uger, gælder betingelsen i stk. 1, nr. 1, dog ikke.

§ 16 a. Genoptagelse af arbejdet i de første 14 uger efter fødslen medfører, at moderens ret til dagpenge bortfalder for resten af 14-ugersperioden. Hvis faderen i samme periode genoptager arbejdet, bortfalder hans ret til dagpenge for resten af 2-ugersperioden.

Stk. 2. Genoptagelse af arbejdet i mindre omfang efter de første 14 uger efter fødslen medfører, at retten til dagpenge bortfalder for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Der ydes nedsatte dagpenge for dage, hvor arbejdet er genoptaget delvis.

Stk. 3. Ved deltagelse af begrænset varighed i fagpolitisk arbejde eller i undervisning og lignende med erhvervsmæssigt formål i de første 14 uger af barselperioden bortfalder retten til dagpenge kun for de dage, der anvendes dertil. Ved deltagelse af under 1 dags varighed ydes nedsatte dagpenge.

Lovforslaget

1. I § 3, stk. 1, nr. 1, og i stk. 2, ændres »13 uger« til: »8 uger«.

2. I § 3, stk. 1, nr. 2, og i stk. 2, ændres »120 timer« til: »74 timer«.

3. § 16 a, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Genoptagelse af arbejdet efter fødslen medfører, at retten til dagpenge bortfalder i resten af orlovsperioden. Genoptages arbejdet i mindre omfang efter de to første uger efter fødslen, bortfalder retten til dagpenge dog kun for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Faderen kan også i de to første uger efter fødslen genoptage arbejdet i mindre omfang med den virkning, at retten til dagpenge kun bortfalder for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Der ydes nedsatte dagpenge for de dage, hvor arbejdet er genoptaget delvis.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

Bilag til f. t. l. vedr. dagpenge ved sygdom eller fødsel

Stk. 4. For adoptionssøgende, der er berettiget til dagpenge efter § 14, medfører genoptagelse af arbejdet i hele 26-ugersperioden efter modtagelsen af barnet, at retten til dagpenge bortfalder for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Det samme gælder ved deltagelse i fagpolitisk arbejde eller undervisning og lignende med erhvervsmæssigt formål. Stk. 2, 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter nærmere regler om ret til dagpenge efter stk. 2-4.

§ 27. Socialministeren fastsætter regler om, at private arbejdsgivere, hvis samlede årlige lønsum ikke overstiger et nærmere fastsat beløb, kan tegne en forsikring, som giver arbejdsgiveren ret til at få refunderet et beløb fra kommunen, som svarer til de dagpenge, som lønmodtageren har ret til fra arbejdsgiveren dog højst med det beløb, lønmodtageren har ret til fra kommunen, jf. § 9, stk. 5. De samlede præmier til forsikringen fastsættes således, at de dækker 50 pct. af udgifterne til ordningen.

Stk. 2. - - -

§ 29. Socialministeren fastsætter præmien til den frivillige sikring efter § 20 i forhold til størrelsen af de sikrede dagpenge og den periode, de dækker. De samlede præmier skal fastsættes således, at de skønnes at dække 40 pct. af udgifterne, hvis der er sikret dagpenge fra 3. fraværsdag, og 66,6 pct., hvis der er sikret dagpenge fra 1. fraværsdag.

4. § 16 a, stk. 4, der bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. For adoptionssøgende, der er berettiget til dagpenge efter § 14, medfører genoptagelse af arbejdet efter modtagelsen af barnet, at retten til dagpenge bortfalder for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Der ydes nedsatte dagpenge for de dage, hvor arbejdet er genoptaget delvis. Det samme gælder ved deltagelse i fagpolitisk arbejde eller undervisning og lignende med erhvervsmæssigt formål.«

5. I § 16 a, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 1-3«.

6. I § 27, stk. 1, 2. pkt., ændres »50 pct.« til: »70 pct.«

7. I § 29, stk. 1, ændres »40 pct.« til: »55 pct.« og »66,6 pct.« til: »85 pct.«

Til lovforslag nr. L 57. Skriftlig fremsættelse (27. oktober 1999)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændring af forsikringsordningen for private arbejdsgivere og forsikringsordningen for selvstændige, ændring af beskæftigelseskravet over for arbejdsgivere samt udvidelse af den fleksible barselorlov).

(Lovforslag nr. L 57).

Forslaget er et led i de politiske forhandlinger om finansloven for år 2000.

Det foreslås at forhøje dækningsprocenterne dels i forsikringsordningen for mindre private arbejdsgivere fra 50 pct. til 70 pct., dels i forsikringsordningen for selvstændige fra 40 pct. til 55 pct. for de selvstændige, der er sikret dagpenge fra 3. fraværsdag og fra 66,6 pct. til 85 pct. for de selvstændige, der er sikret dagpenge fra 1. fraværsdag. Det statslige tilskud reduceres således i begge forsikringsordningerne.

Det foreslås desuden at beskæftigelseskravet i forhold til den aktuelle arbejdsgiver nedsættes fra 13 uger til 8 uger, således at arbejdsgiverens forpligtelse til at udbetale sygedagpenge indtræder på et tidligere tidspunkt i ansættelsen.

Endelig foreslås det, at lette adgangen til at genoptage af arbejdet i barselorlovens første 14 uger efter fødslen. Med undtagelse af de første to uger efter fødslen, hvor moderen har en pligt til fravær fra arbejdet, kan moderen genoptage arbejdet i mindre omfang uden at miste retten til dagpenge i den resterende orlovsperiode. Faderen kan i hele 14 ugers-perioden genoptage arbejdet uden at miste retten til dagpenge i resten af orlovsperioden. Dagpengene bortfalder kun for de dage, hvor arbejdet genoptages.

Lovforslaget skønnes at medføre statslige mindreudgifter på 262,8 mill. kr. i år 2000 og 263,7 mil. kr. årligt fra år 2001 og fremefter. Hertil kommer statslige merudgifter på 600.000 kr. i 1999 til information og på 150.000 kr. i 2000 til omberegning.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Forslaget træder i kraft den 1. januar 2000, dog med en overgangsordning f.s.a. den ændrede bestemmelse om beskæftigelseskravet.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.